

ТАҶАССУМИ ҲАСБИ ҲОЛ ДАР ҒАЗАЛИЁТИ КИРОМИ БУХОРОИ

Усмонова Г.Ф.

Институти забон ва адабиёти ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакии АИ ҶТ

Шоири тавонои хушқареҳа будани Кироми Бухороиро аввалин маротиба адабиётшиноси нуктасанҷ Садрӣ Саъдиев [5, 104] ба аҳли илму адаб маълум намуд. Вай дар тадқиқоти оид ба ин шоир анҷомдодааш мазмуну мундариҷа ва муҳтавои девони Киромро то андозае ба таҳқиқ гирифтааст.

Киром дар воқеъ шоири хуштабъу боистеъдод буда, аз худ девони мукаммали шеърҳо боқӣ гузоштааст ва хушбахтона, имрӯз ҷаҳор нусхаи девони шоир дар Шуъбаи дастхатҳои АИ ҶТ маҳфуз аст. Аз мавҷудияти ин нусхаҳо низ аввалин бор киромшиноси номии тоҷик Садрӣ Саъдиев иттилоъ дода буд. Ва ҳамчунин дар бораи мундариҷаву муҳтавои девони ӯ ва шоири хеле муҳим будани Киром дар адабиёти асри XVII ба таври муфассал маълумот додааст. [5, 110]

Ному кунияти ин шоир дар сарчашмаҳо ба гунаи Мулло Абдуллатиф Кироми Бухорӣ омадааст. Дар бораи дар кадом аср зиндагӣ кардани ин шоир назарҳо мухталифанд. Дар «Энциклопедияи адабиёт ва санъати тоҷик» [8, 41] ва «Гулшани адаб» [2, 363] Киромро шоири асри XVII навиштаанд, дар китоби «Адабиёти тоҷик дар асри XVII» [5, 104] ва «Таърихи адабиёти форсӣ» [7, 251] ӯро шоири нимаи дувуми асри XVII гуфтаанд. Вале ба қавли нахустин киромшиноси тоҷик Садрӣ Саъдиев ӯ шоири нимаи дууми асри XVII тоҷик мебошад. Ва бинобар ин мо ҳам ба андешаи эшон мувофиқем. Соли таваллуд ва вафоти ин шоир маълум нест. Кироми Бухорӣ шоири ғазалсаро ва соҳибдевон буда, ҷаҳор нусха аз девони ӯ дар Шуъбаи дастхатҳои АИ ҶТ маҳфуз аст, ки комилтарини онҳо қариб 1000 ғазалро дар бар мегирад. Дар бораи зиндагии Киром адабиётшинос – Садрӣ Саъдиев дар китоби «Адабиёти тоҷик дар асри XVII», ки соли 1985 нашр шудааст, аввалин бор маълумот додааст. Дар таърихи Мирзо Тоҳири Насрободӣ аз ин шоир фақат ҳаминқадар зикр шудааст, ки: «Мулло Абдуллатиф Бухорӣ – Киром таҳаллуси ӯ, ҳам дар хидмати хон мебошад...» ва се байт аз ғазали шоир барои намуна оварда шудааст [4, 436].

На дар китоби Садрӣ Саъдиев ва на дар таърихи Мирзо Тоҳири Насрободӣ дар бораи санаи валодати шоир чизе гуфта нашудааст. Дар китоби «Гулшани адаб» низ дар ин хусус маълумоте нест [2, 363–374]. Дар бораи ҷузъиёти рӯзгори Киром низ маълумоте нест, баъзе лаҳзаҳои ҷузъии ҳаёти шахсии ӯро аз ғазалҳояш метавон равшан сохт.

Ягона ҳуччате, ки лаҳзаҳои ҷудоғонаи зиндагии ин шоирро ба таври пароканда таҷассум менамояд, ғазалиёти ӯст.

Аз байти зерини шоир тахмин кардан мумкин аст, ки як шоири бенаво ва кашшоке будааст. Худро соҳиби хонае «чун чашми мӯр», яънехонаи хоксорона ва назарногире номида, он ҷо умр ба сар бурдани худро таъкид кардани шоир асоси воқеӣ дорад.

*Бо вучуди он ки дорам хонае чун чашми мӯр,
Машираби ман ёд аз мулки Сулаймон медиҳад* [1, 135].

Бештари ғазалҳои Киром ҳасбиҳолӣ буда, панду насиҳат, масъалаҳои иҷтимоиву ахлоқӣ, фалсафию ирфонӣ ва ғайра дар онҳо таҷассум ёфтаанд. Яке аз мавзӯҳои асосии ғазалиёти Киром танқиди табақаи ҳукмрони он замон буда, аз хунарношиносӣ ва фазилатнописандии онҳо бонги изтироб мезанад. Шоир аз хору зор будани аҳли фазлу хунари замонаш муқаррар ва пайдарпай дар ғазалҳояш сухан мегӯяд:

*Чун нақши по фитода ба хоканд аҳли фазл,
Дар чашми рӯзгор басират намондааст* [1, 81].

Киром дар аксари ғазалҳояш аз дарбадарию саргардонии худ бо сӯзу гудоз сухан меронад. Чунонки аз ин байти шоир бармеояд, ӯ дар ватанаш ба хунари худ кадршиносу харидоре пайдо накарда, хунари ӯ зери гарди касодӣ ва фаромӯшӣ монда ба умеди пайдо кардани харидори сухан ва кадршиносе роҳи ғурбату мусофиратро пеш гирифтааст:

*Ватан аз чехраам гарди касодӣ барнамедорад,
Гухар берун ҷу омад аз садаф, комилбаҳо гардад* [1, 158].

Аз аксари ғазалиёти ӯ аён мегардад, ки Киром дар вазъияти ниҳоят вазнини моддиву маънавӣ зиндагӣ ва эҷод карда, аз безътибории хунари худ назди аҳли замона шикоятҳо намудааст. Шеърҳои ҳасбиҳолии ӯ баёнгари ҳақиқати зиндагии пурмашаққат ва бенавоёнаву фақиронаи шоир мебошанд. Аз байтҳои зерин бармеояд, ки шоир хонабадӯширо пешаи худ карда, худро дар ватанаш оромӣ осуда намеҳисобад:

*Чун реги равон пешаи мо хонабадӯшист,
Осоиши манзил набувад дар ватани мо* [1, 2].

Ё ин ки дар ҷое дигар ватанро барои худ «меҳнатобод» маънидод кардани шоир далели равшани дар ватанаш зиндагии осуда надоштани ӯ мебошад:

*Мондаӣ дар меҳнатободи ватан эй дил, чаро?
Барнамехезӣ ҷу гард аз домани манзил чаро?* [1, 17].

Дар сатрҳои зер ватанро на фақат «меҳнатобод», балки худро ба Юсуфи дар зиндон будаву ватанро ба «зиндон» шабоҳат додааст, зеро дар ватан ба ҳунари суханварию ҳаридоре пайдо намешавад. Ва шоир ба худ суол медиҳад, ки чаро роҳи берун шудан аз зиндон пайдо намешавад.

*Барнагардӣ аз сафар чун моҳ нурафшон чаро?
Мондаӣ дар меҳнатободи ватан ҳайрон чаро?
Ҳамчу наргис дар раҳат чаими гизолон шуд сафед,
Барнамеоӣ бурун чун Юсуф аз зиндон чаро? [1, 28].*

Аз ашъори зиёди Киروми Бухороӣ равшан фаҳмидан мумкин аст, ки ӯ дар диёри худ беқадри ва хориву зорӣ кашида, дар ватан лаҳзае рӯзгори хуш надошта ва барои халосӣ аз «меҳнатободи ватан» тарки он мекунад. Яқин аст, ки ин гуна муҳити тираву тор ва зулмониро ҳукуматдорони зулмпешаи замон ба вучуд оварда буданд. Чӣ тавре ки Садри Саъдиев менависад: «Мақсади ӯ аз ҷилои ватан на сайру саёҳат, балки пайдо кардани ризку рӯзӣ ва «расидан ба лаби ноне» будааст [5, 105]. Дар китоби «Таърихи адабиёти форсӣ» низ сабаби ҷилои ватан кардани шоир, айнан ба ҳамин маънӣ омадааст [7, 252].

Қариб тамоми ғазалҳои девони Киром баёнгари ҳасби ҳол ва шарҳу тафсири муҳити тираву тор ва зулмониву ваҳшатбори замони шоир буда, баёнгари хориву зорӣ ва беқадри шудани аҳли ҳунари рӯзгораш мебошад. Аз ин ғазали шоир аён мешавад, ки ҳунарношиносӣ ва беқадрии аҳли сухан ба ҳадде будааст, ки шоири соҳибистеъдоде мисли Киром ба лабе нон зор ва аз дӯстону наздикон ҷудо бо сахтиву мушкилӣ ҷилои ватан кардааст:

*Фалак ба хок нишинад чу ман ба навмедӣ,
Ки ноумед зи дидори дӯстонам кард!
Ба рӯзгор балое чу тангдастӣ нест,
Ки пеши халқи ҷаҳон сар бар остонам кард.
Чӣ кардаам, ки чу хершеди рӯзгор, Киром,
Фитода дар ба дар аз баҳри ним нонам кард? [1, 123].*

* * *

*Саргаштагӣ чу меҳр бувад кори ман, Киром,
То аз ҷаҳони сифла лаби нонам орзуст [1, 54].*

Чунон ки аз ин байтҳо ва аз бисёр дигар шеърҳои Киром маълум мегардад, вай аз ватан берун шуда, ба кӯи оворагӣ ва дарбадарӣ афтодааст.

Ба ақидаи Садри Саъдиев: «Шоир дар ҷое сукунат ихтиёр накарда ва ҳатто муддати зиёдтаре қарор нагирифта, аз шаҳр ба шаҳр, аз манзил ба манзил мегузашт ва ба гуфтаи худаш, хуршедсон саргаштаву беқарор буд» [5, 106].

Дар яке аз ғазалҳояш шоир изҳор доштааст, ки барои равшан сохтани гавҳари худ дар бозор ба ҳар чониб дарбадар мегашт. Мақсад аз «гавҳар» ишора ба гавҳари сухан ва хунари шоирии Киром мебошад. «Чашми умед» гуфтани шоир манзур лаби ноне пайдо кардан аст.

*Илоҳо, чамъ гардон аз парешонӣ ҳавосамро,
Зи гумроҳӣ барад то кай баҳар сӯ ҳирс аз чоям,
Ба дасти ҳар касе то чанд бошад чашми уммедам,
Ба ҳар дар ҷабҳасоӣ аз чи гардад ҳалқаосоям.
Чи сон равшан дар ин бозор созам гавҳари худро?
Ки шуд гарди касодӣ пардаи рухсори колоям [1, 241].*

Аз ин байтҳои Киром аён аст, ки барои ба даст овардани «лаби нон» ва раҳой аз қашшоқиву бенавоӣ ба ҷустуҷӯи талабгори шеър дарбадар гаштаву ба шаҳрҳои зиёде сафар карда ва ба даргоҳи ҳокимони бисёре рафта, аммо муроде ҳосил накардааст:

*Ба ҳар дарбор чандоне, ки чун хуршед гардидам,
Пари коҳе нашуд ҳосил ба гайр аз руйзардиҳо.
Раги поям заминро аз харобӣ мекунад мистар,
Киром, азбаски кардам дар ба дар беҳудагардиҳо [1, 22].*

Авҷ гирифтани хусумату низои байни табақаи ҳукмрон ва авҷ гирифтани куштору хунрезӣҳо, дар замони шоир аз ашъори Киром равшан мегардад:

*Ҷамоате, ки дар ин гулшани нур аз хатаранд,
Тамоми чашим чу гул баҳри хуни якдигаранд.
Намедиханд ба лабташина ним қатраи об,
Ҳама чу гунчаву шабнам хароби симу заранд [1, 122].*

Дар замони зиндагии Киром, ки зулму бедодии давлатдорон аз ҳад гузашта буд, шоир табақаи ҳукмронро ба раҳму шафқат намудан нисбат ба мазлумон ташвиқ менамуд. Инчунин ба онҳо хотиррасон мекунад, ки дунё гузарон аст, чизе боқӣ наместонад. Аз инсонҳо танҳо хайру некӣ менамояд.

*Ба гулистон, на баҳору на хазон менамояд,
Самари боғи ту некист, ҳамон менамояд [1, 165].*

Мавзӯи эҳсону ҷавонмардӣ ва караму бахшиш яке аз мазмунҳои марказии ғазалиёти Киром мебошад. Ӯ такроран инсонро ба эҳсону карам нисбат ба бенавоён талқин менамояд:

*То тавонӣ ба сахо бош ба олам машҳур,
Барги айши чамани хулд кафи эҳсон аст [1, 106].*

* * *

Алам гардад чу хуршед он ки аз худ

Сараи аз машиқи эҳсон барояд [1, 250].

Мутаассифона, соҳибони давлат мағрур ба чоҳу моли дунё шуда панду насихат ва даъвати инсонпарваронаи шоир ба онҳо таъсире намерасонд. Давлатдорон дар фикри зару мол шуда, аз ҳоли мардуми афтодаву бечора хабар надоштанд. Ин ҳама бемуруввативу зулму истибдодро шоир дида мегӯяд:

*Зи ҳоли мардуми дархуннишастаат чӣ хабар
Туро, ки ширати рӯи замин дар огӯш аст?!
Чу гунча дар дилат аз гуфтаи Киром чӣ ҳаз
Туро, ки фикри зару мол пардаи гӯш аст?! (5,118).*

Дар асри XVII бисёре аз шоирони Мовароуннаҳр барои озмудани бахт ва беҳ кардани зиндагии худ рӯ ба Ҳиндустон меоварданд. Киром низ аз ҷумлаи он шоирон мебошад. Чи тавре адабиётшинос Садрӣ Саъдиев мегӯяд: «Дар гурбату саргардониҳои худ дар кадом шаҳрҳо будани Киром маълум нест. Фақат аз як ғазалаш бармеояд, ки дар давоми ин саргардониҳо боре ба Ҳиндустон низ сафар карда будааст»:

*Ба мулки Ҳинд ман аз роҳи орзу рафтам,
Чу соя дар паи он зулфи мушкбӯ рафтам.
Чу ман касе ба ҷаҳон нест хонабардӯше,
Зи хеш беҳабар, аз гул чу рангу бӯ рафтам.
Чу обрӯ гуҳаре дар замона пайдо нест,
Гаҳе гузошта аз баҳри обрӯ рафтам.
Ҳазор уқда ба корам чу гунча буд, Киром,
Дилам кушод чу гул, то ба сӯи ӯ рафтам [1, 250].*

Чунонки дар мисраи аввал худи шоир қайд кардааст, ӯ «аз роҳи орзу», яъне барои ба даст овардани обрӯву эътибор ва қути лоямате аз ватан рафтааст. Аз мисраҳои охири ғазал фаҳмида мешавад, ки шоир аз ин сафар қадре қаноат ҳосил кардааст. Ва қаноатманд шудани шоир боиси кушоиши дил ва фароғи хотир будааст.

Шоир дар чанд байте аз ғазалҳояш аз сафед шудани мӯ ва рафтани ҷавонӣ бо хасрат суҳан мегӯяд.

*Мӯ шуд сафеду равнақи аҳди шубоб рафт,
Пирӣ алам чу субҳ заду вақти хоб рафт.
Аз мавҷхеи баҳри ҷавонӣ асар намонд,
Ҳангоми шӯхчаимию даври ҳубоб рафт [1, 97].*

Шоир хостааст дар айёми пирӣ ба мусофират ва дарбадарӣ хотима гузорад, вале ба хотири ба даст овардани пораи нон маҷбур шудааст, сайру саёхатро идома диҳад ва натавонистааст дар як ҷо қарор дошта бошад.

*Зи пирӣ пайкарам бо он ки чун симоб меларзад,
Зи тоби раъшаи ҳирсу тамаъ як чо қарорам нест [1, 99].*

Аз ғазалҳои дар дами пирӣ навиштаи шоир мушоҳида кардан мумкин аст, ки зиндагии ӯ дар ин айём бештар танг шуда ва шоир аз дарбадариву оворагиҳо хаста шуда, ба Худо тақия мекунад ва ризқу рӯзиро низ аз ӯ металабад:

*Эй корсози ҳарду ҷаҳон, дасти ман бигир!
Корам зи дасту дасти ман аз кор мондааст.
Дар зери бори гарди касодӣ гузашт умр,
Азбаски ҷинси ман зи харидор мондааст.
Хуноби ҳасрату кафи афсӯси нестист,
Чизе, ки аз ҷаҳон ба мани зор мондааст [1, 91].*

Киром дар айёми пирӣ аз ғурбату дарбадарӣ хаста шуда, меҳоҳад, ки ба ватан баргардад. Ӯ ба ризқи муқаддаргаштаи худ қаноат карда, чун осие аз пайи рӯзӣ гаштанро кори беҳуда меҳисобад ва худро тасалли мебахад, ки ризқ муқаддар аст ва «то ҷон дар бадан боқист» ба қас мерасад ва ба андешаи шоир миёни санг ҳам он пайдо мешавад.

*Ризқ агар бошад, миёни санг пайдо мешавад,
Ин ҳама чун осие саргашта гардидан чаро?
Раъшаи пирӣ туро шуд баргрезону ҳанӯз,
Аз ҳуҷуми ҳирс чун симоб ларзидан чаро?
То ба кай чун ҳалқа боиӣ чашим бар ҳар дар, Киром,
Аз қаноат пой дар доман напечидан чаро? [1, 35].*

Ё ин ки:

*Чашим бар ҳалқаи ҳар дар манех аз ҳирс Киром
Мерасад қисмати ту он чи муқаддар бошад [1, 125].*

Аз ин абёти Киром хонанда натиҷа ҳосил мекунад, ки бо дарбадарӣю ҷилои ватан кардани шоир низ муроде ҳосил нашудаву ӯ ба сарвату дорой нарасидааст. Зеро ба андешаи шоир ризқи муқаддаршуда ҳеч гоҳ бешу кам намегардад:

*Дил аз андешаи ризқи муқаддаргашта фориғ дор,
Зи сар чун осие рӯзӣ ба ҳар қас бодбон дорад [1, 123].*

Дар ҷойи дигар мегӯяд:

*Расад ризқи муқаддаргашта то ҷон дар бадан боқист,
Сарам аз баҳри рӯзӣ то ба кай чун осие гардад [1, 170].*

Ҳамин тавр, шоир ба фақирӣ муросо намуда, меҳоҳад ба оворагардию ҷудой аз Ватан хотима дода ба зодгоҳаш – Бухоро баргардад. Ва аз байти зерин фаҳмидан мумкин аст, ки ӯ ба Бухоро баргашта омадааст:

Бо шoми ғaрибoн надиҳaм субҳи вaтaнpo,
Ҳaр нaқши қaдaм ғaрчи дaр ин мaрҳaлa чoҳ aст [1, с. 53].

Китoбномa:

1. Бухoрӣ, Кирoм. Девон. Нусхaи дaстнaвиси рaқaми 1955, Шубaи дaстхaтҳoи АИ ҚТ. - 286 сaҳ.
2. Гулшaни aдaб. Қилди IV. – Душaнбe: Ирфон, 1977. - 382 сaҳ.
3. Мирзoев Абдулғaнӣ. Мулҳaми Бухoрoӣ / Абдулғaнӣ Мирзoев. Стaлинoбoд: Нaшриёти дaвлaтии Тoҷикистoн, 1948. - 121 сaҳ.
4. Нaсрoбoдӣ, Мирзo Муҳaммaд Тoҳир. Тaзкирaи Нaсрoбoдӣ / Мирзo Муҳaммaд Тoҳир Нaсрoбoдӣ. Чoпи сeвум, бидуни чoйи нaшр, чoпи aфсeти мaрвӣ, 1361 шaмсӣ. - 575 сaҳ.
5. Сaъдиeв Сaдрӣ. Aдaбиёти тoҷик дaр aсри XVII /Сaдрӣ Сaъдиeв. – Душaнбe: Дoниш, 1985. - 266 сaҳ.
6. Сaъдиeв Сaдрӣ. Мaркaзи aдaбии Сaмaрқaнд дaр шoҳрoҳи тaърих / Сaдрӣ Сaъдиeв. – Тoшкaнд: Ёзбeкистoн миллий энциклoпeдиeяси, 2012. – 398 сaҳ.
7. Тaърихи aдaбиёти фoрсӣ. 1430 х.қ./2009 м., 464 с.
8. Энциклoпeдиeи aдaбиёт вa сaнъaти тoҷик. Қилди 2. Душaнбe: Сaррeдaксияи илмий энциклoпeдиeи сoветий тoҷик, 1989. - 559 сaҳ.

ТАҚАССУМИ ҲАСБИ ҲОЛ ДАР ҒАЗАЛИЁТИ КИРОМИ БУХОРОӢ

Кирoми Бухoрoӣ якe аз шoирoни ғaзaлсaрoи нaмoёни нимaи дуюмий aсри XVII Мoвaрoуннaҳр мeбoшaд. Аз ин шoири бoистeъдoд хушбaхтoнa, имрӯз нусхaҳoи кaлaмий дeвoн мaҳфуз aст, ки бaрoи oмӯзиши aмиқи пaҳлӯҳoи эҷoдиёти ӯ зaминa фaрoҳaм мeнaмoяд. Бoри aввaл нaхустин кирoмшинoси тoҷик Сaдрӣ Сaъдиeв дaр китoби «Тaърихи aдaбиёти тoҷик дaр aсри XVII» дoир бa ин шoир мaълумoт дoдa, диққaти муҳaққикoнрo бa oсoри ӯ чaлб нaмудa бoд.

Дaр ин мaқoлa кӯшиш бa хaрч дoдeм, дoир бa ҳaсби ҳoли шoир тo қaдри имкoн аз рӯи гуфтaҳoи худи Кирoм, ки дaр ғaзaлхoяш чoй-чoй ишoрa шудaaст, рaвшaнӣ aндoзем. Ният дoрeм дaр oяндa дoир бa ин мaсъaлa дaр aсoси чoр нусхaи дeвoни Кирoм мaълумoти бeштaрe гирд oвaрeм.

Кaлидвoжaҳo: Кирoми Бухoрoӣ, ғaзaл, дeвoн, мусoфирaт, шoир, пaнду нaсихaт, хунaрнoшинoсӣ, хoриву зoрӣ, oвoрaгӣ, ғурбaт, Вaтaн, хунaри сухaнвaрӣ, дaвлaтдoрoн.

ОТРАЖЕНИЕ БИОГРАФИИ В ГАЗЕЛЯХ КИРАМА БУХОРОИ

Кирам Бухорои один из известных поэтов второй половины XVII века Мавераннахра, творивший газели. К огромному счастью, до настоящего времени до нас дошли рукописные экземпляры дивана этого талантливого поэта, которые предоставляют возможность глубокому изучению его творчества. Впервые, таджикский критик, исследовавший творчество Кирама Садри Саъдиев, в книге «История таджикской литературы XVII века» даёт информацию о поэте и привлекает внимание исследователей к его поэтическому наследию.

В данной статье, мы постарались, в некоторой мере, на основании местами существующих подсказок в содержании газелей Киромы, раскрыть его биографию.

В будущем, намерены на почве четырёх экземпляров дивана Кирама собрать более обширную информацию по данной проблеме исследования.

Ключевые слова: Кирам Бухорои, газель, диван, миграция, поэт, напутствия и наставления, непризнание таланта, бедность и унижение, скитальчество, на чужбине, Родина, красноречие, чиновники.

REFLECTION OF BIOGRAPHY IN GAZELLES OF KIRAM BUKHOROI

Kiram Bukhoroi is one of the famous poets of the second half of the 17th century of Maverana, creating gazelles. To huge happiness, so far we were reached by hand-written copies of collection of poetries of this talented poet which give an opportunity to deep studying of his creativity. For the first time, the Tajik critic investigating creativity Kiram Sadri Sa'diev in the book of "History of the Tajik Literature of the 17th Century" gives information on the poet and draws attention of researchers to its poetic heritage.

In this article, we tried, to a certain extent, on the basis places of the existing hints in keeping of gazelles of Kirom, to open his biography.

In the future, we intend to collect more extensive information on this problem of a research because of four copies of collection of poetries of Kiram.

Keywords: Kiram Bukhoroi, a gazelle, collection of poetry, migration, the poet, parting words and manuals, non-recognition of talent, poverty and humiliation, vagrancy, in the foreign land, the Homeland, eloquence, officials.

Маълумот дар бораи муаллиф: Усмонова Гулбахор Файзиддиновна – унвонҷӯи Институти забон ва адабиёти ба номи Абуабдулло Рӯдакии АИ ҶТ. Тел.: (+992) 918735388. E-mail: usmonova@inbox.ru

Сведения об авторе: Усманова Гулбахор Файзиддиновна – соискатель Института языка и литературы им. Абубадулло Рудаки АН РТ. Тел.: (+992) 918735388. E-mail: usmonova@inbox.ru

About the author: Usmonova Gulbahor Fayziddinovna – is a competitor of the Institute of Language and Literature named after Abuabdullo Rudaki of the Academy of Sciences of the Republic of Tajikistan. Tel.: (+992) 918735388. E-mail: usmonova@inbox.ru